

Fitxa tècnica

Guió Mohamed El Khatib **Fotografia** Frédéric Hocké **Interpretació** Documental **Durada** 78 min **Gènere** Documental **Llengües** Francès i àrab, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

Al cap de poc temps de la mort de la seva mare, el dramaturg i director de teatre Mohamed El Khatib rep una trucada del seu oncle des de Bab Berred, el poble de la família a les muntanyes del Rif, al Marroc, indicant-li que hi vagi com més aviat millor per rebre la seva herència, i insistint que faci el viatge en un Renault 12. El Khatib decideix anar des d'Orléans fins a Tànger. Amb la mateixa estructura que una *road movie*, **Renault 12** també és l'intent per part del director de descobrir els seus orígens, documentar trobades inesperades i posar en escena situacions per fer aflorar paisatges socials, polítics i culturals. (fcat.es)

Crítica

Presentat a la secció The 11th Continent del Marrakech International Film Festival 2018, Renault 12 representa el debut al cinema documental del director de teatre i dramaturg Mohamed El Khatib, amb una autèntica road movie a la recerca dels propis orígens

Més enllà de la terra de Don Quixot

Renault 12 neix d'una necessitat, la d'un artista que agafa per primera vegada una càmera motivat per la necessitat d'acompanyar la repatriació de les restes mortals de la seva mare i documentar el viatge entre dos països, dues cultures situades a bandes oposades de la Mediterrània, dues concepcions de la mort, de l'elaboració del dol i, també, de les pràctiques funeràries. Mohamed El Khatib, personalitat confirmada dins del panorama teatral francès, que ja havia afrontat el tema de la pèrdua de la mare en el seu espectacle *Finir en beauté*, pren una videocàmera per explicar un viatge cap als seus propis orígens familiars, per a ell que ha nascut a França, que es troben en territori berber, al Rif marroquí d'on és originària la seva família. Per a ell, que s'ha caracteritzat per fer pujar a un escenari persones reals, agafades del carrer, l'aproximació a la realitat ha d'haver representat una extensió natural de la seva obra.

Presentat a la secció The 11th Continent del Marrakech International Film Festival 2018, **Renault 12** és alguna cosa més que una simple *road movie*. Es tracta de cinema de viatge, és el diari d'un recorregut gradual, un quadern en imatges, amb el recorregut visualitzat sobre el mapa geogràfic, un recorregut simbolitzat pels objectes personals de la mare que es troben al damunt d'aquest. Amb totes les etapes intermèdies, de gents i cultures, entre la partida i la destinació. I amb el seu continu vaivé, amb la seva fragmentació de l'estructura lineal, es converteix en un flux de consciència, un viatge interior, representat des del primer pla amb l'entrada al túnel. Tot i la fascinació paisatgística dels llocs, com el desert, o la fascinació literària de la ciutat de Tànger, Mohamed El Khatib aconsegueix evitar caure en les fàcils suggestions de tipus exòtic o turístic de Gabriele Salvatores. El pas de França al Marroc, d'Europa a Àfrica, dels camps de gra als camps del sud, travessant Espanya i embarcant des de Gibraltar, és un mosaic de cultures, també per la influència de les diferents dominacions colonials que s'han anat estratificant. Fins i tot l'ús d'un vehicle *vintage* té una funció ben diferenciada respecte de la significació llegendària apareguda en pel·lícules com *Alla rivoluzione sulla due cavalli*. El Renault 12, que obliga el seu conductor a parar-se nombroses vegades per tal de fer reparacions, pot dir molt com a punt d'unió entre dues societats, en la mesura que va ser un cotxe inventat a França i exportat amb èxit al Marroc durant els anys 70 i 80 a causa de la seva adaptabilitat als llocs de difícil accés d'aquell país, com poden ser les muntanyes i el desert.

Renault 12 fa un recorregut invers respecte a aquell que va fer a peu Werner Herzog el 1974, quan va anar a trobar-se amb Lotte Eisner que es trobava en estat terminal. En aquest cas, l'exorcisme de la mort arriba després. Es comença amb la vigília fúnebre, amb la mare que exhala l'últim sospir a l'hospital i que Mohamend El Khatib evita de mostrar-nos explícitament com en el cas de la discutible pornografia de la mort de la mare de Pippo Delbono en la seva pel·lícula *Sangue*. L'aproximació és més delicada i s'assembla a la del seu col·lega Wang Bing -que apareix en els agraïments dels títols de crèdit- que a *Mrs Fang* enregistra imatges fins i tot del cadàver. Dins de **Renault 12**, el director inclou també una disputa en la qual es veu immers, quan és acusat d'aprofitar-se en la seva carrera professional utilitzant la figura de la seva mare.

«No estic de dol, em sap greu»: acompanyat de les paraules escrites per Roland Barthes a propòsit de la mort de la seva mare, al llibre *Journal de deuil*, i de les imatges de Chaplin transmèses en els vols de la Royal Air Maroc, Mohamed El Khatib emprèn el primer viatge, en avió, per acompanyar el fèretre de la mare. «Cap al Marroc sempre recte»: el camí és fàcil, lineal, com se li indica al director quan demana indicacions de com arribar, durant el transcurs del segon viatge. I passa entre suggestions artístiques i literàries, com durant la llarga estada a Castella-la Manxa, entre molins de vent, a la terra de Don Quixot. La seva pròpia tasca de director, vol subratllar, és una lluita contra molins de vent.

Giampiero Raganelli – quinlan.it

“Renault 12”: premis i seleccions principals

Festival de Cine Africano de Tarifa (FCAT) 2019: premi del públic

Mohamed El Khatib

Filmografia com a director

2018 *Renault 12* (documental)

Biografia

Mohamed El Khatib és un dramaturg i director de teatre nascut a França el 1980. Després d'estudiar Literatura, Ciències Polítiques i, posteriorment, Art Dramàtic al CADAC (Centre d'Art Dramàtic de Mèxic), i de no acabar un doctorat en Sociologia, va cofundar el col·lectiu Zirlib el 2006 amb un postulat molt senzill: l'estètica no està desproveïda de significat polític. Des del 2012 El Khatib compta amb la col·laboració de L'L, espai per a la investigació i suport a la creació contemporània a Brussel·les. Ha realitzat investigacions sobre l'escriptura de l'íntim, i intenta explorar fins a l'esgotament, diferents maneres d'exposició antiespectaculars. Del 2014 al 2016 va ser artista associat al Centre Dramàtic Nacional d'Orléans i a l'Escena Nacional de Narbona. **Renault 12** és el seu primer llargmetratge.

Organització:

En conveni amb:

Amb el suport de:

